Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (judecător: Cazacu Grigorii)
Dosarul nr. 2r-1541/24
2-24029166-02-2r-17052024

D E C I Z I E

07 octombrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Dulghieru Dorin
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L.,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. împotriva lui Railean Alexandru, Nicorici-Railean Ionela, Surațel Ivan, Surațel Ludmila, S.R.L. ”Veralis-Tur” privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 martie 2024, prin care a fost respinsă cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii,

C O N S T A T Ă :

La data de 15 martie 2024, O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Railean Alexandru, Nicorici-Railean Ionela, Surațel Ivan, Surațel Ludmila, S.R.L. ”Veralis-Tur” privind încasarea datoriei și a taxei de stat.

La data de 22 martie 2024 O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. a formulat și a depus cerere de asigurare a acțiunii, solicitând aplicarea sechestrului asiguratoriu pe mijlocele bănești de pe conturile bancare, bunurile mobile și imobile ale pârâților în limita valorii acțiunii de 1 130 430,12 lei.

În susținerea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii reclamantul a indicat că la data de 11 noiembrie 2016 pârâţii Railean Alexandru şi Nicorici-Railean Ionela au încheiat cu O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L., acordul de executare benevolă a dreptului de ipotecă prin care şi-au asumat obligaţia de a evacua până la data de 15 decembrie 2016 din apartamentul ipotecat bunurile personale şi de a-l transmite în posesia de facto a O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. pentru a fi vândut în scopul stingerii datoriilor conform contractului de împrumut nr. 456 din 09.02.2015.

Afirmă că contrar obligaţiilor asumate prin acord, împrumutatul Railean Alexandru, împreună cu fidejusorii Suraţel Ivan şi Suraţel Ludmila, la survenirea termenului indicat în acord au refuzat eliberarea bunului ipotecat, opunându-se cu vehemență eliberării bunului ipotecat de bunurile sale, astfel împiedicând reclamanta să vândă bunul imobil primit în posesie. Deși promiteau achitarea benevolă a datoriilor, din luna octombrie anul 2018 nu a efectuat careva achitări în contul stingerii datoriilor faţă de reclamantă, din care considerente reclamanta a fost nevoită să iniţieze procedura de executare a dreptului de ipotecă, însă suma obţinută de la

vânzarea bunului imobil ipotecat nu a fost suficientă pentru achitarea totală a datoriilor acumulate.

Astfel invocă că, prin acest comportament, pârâtul Railean Alexandru a dovedit calitatea de parte contractantă de rea-credinţă, care se eschivează de la executarea obligaţiilor asumate conform contractului de împrumut, iar fidejusorii săi se eschivează de la executarea obligaţiilor asumate prin contractele de fidejusiune.

Relevă că, ținând cont de faptul, că suma datoriei este considerabilă şi depăşită în termenii de achitare, şi poziţia pârâţilor, de rea-credinţă, faţă de situaţia dată, există riscul real ca ultimii să se eschiveze intenţionat de la achitarea sumelor datorate, prin înstrăinarea bunurilor aflate în proprietatea lor şi/sau scoaterea mijloacelor financiare din conturile bancare deţinute, prin prisma celor sus-relatate.

Consideră, că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă, ulterior, executarea hotărârii judecătoreşti, luând în consideraţie cuantumul sumelor datorate, deoarece presupunem că pârâţii se confruntă cu probleme de ordin economico-financiar şi evită în mod direct şi intenţionat onorarea obligaţiei de plată a datoriei existente, astfel având intenţia de a vinde toate bunurile de valoare deţinute în proprietate şi/sau scoaterea mijloacelor financiare din conturile bancare deţinute, cu scopul împiedicării executării hotărârii judecătoreşti definitive în beneficiul reclamantei O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L.

Declară că reieşind din caracterul raporturilor create între părţile litigante, şi luând în consideraţie conduita şi atitudinea pârâţilor privind respectarea obligaţiilor sale contractuale, mărimea datoriei şi eschivarea de la achitarea acesteia, considerăm că aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii este necesară şi oportună. Totodată menționează că, asigurarea acţiunii este necesară, deoarece sunt convinşi de faptul că pârâţii se vor confrunta cu mari dificultăţi la executarea Hotărârii judecătoreşti de încasare a sumelor datorate în beneficiul reclamantei, chiar şi în pofida faptului acordării termenilor suplimentari de achitare a sumelor datorate.

Invocă că în acest sens, intervin cu solicitarea, de aplicare a măsurilor de asigurare asupra mijloacelor financiare aflate pe conturile bancare, bunurile mobile şi imobile ale pârâţilor în limita valorii acţiunii. Declară că nu este de neglijat nici faptul că, aplicarea măsurilor de asigurare, oferă o garanţie reală pentru reclamantă de a încasa ulterior sumele datorate, în aşa fel încât, scopul sechestrului este cel de apărare a drepturilor patrimoniale ale ultimei, şi nu de a paraliza viaţa cotidiană şi activitatea pârâţilor şi/sau a prejudicia bunurile deţinute de către ultimii în proprietate. Reține că în generalizarea celor sus-menţionate, constatăm faptul că, luând în consideraţie domeniul de activitate a reclamantei şi atitudinea pârâţilor vis-a-vis de achitarea datoriilor, orişicare acţiune în acest sens trebuie efectuată la timp, în caz contrar persistă riscul real ca datoriile să fie în imposibilitate de încasare în termeni sau chiar de neîncasare totală.

Totodată susține că, urmare a celor expuse în prezenta cerere, prin prisma faptului neonorării obligaţiilor financiare, ce reies din contractul de împrumut şi refuzul pârâţilor de a soluţiona, pe cale amiabilă, problema apărută, chiar şi în pofida faptului acordării termenelor suplimentari de achitare a sumelor datorate şi acţionarea cu rea-credinţă ale ultimilor faţă de creditorul O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. referitor la achitarea sumelor datorate, considerăm, că solicitarea aplicării măsurilor de asigurare este strict necesară şi chiar obligatorie.

Notează că, asigurarea acţiunii este acel instrument juridic, care garantează executarea unei hotărâri judecătoreşti. Importanţa ei constă în faptul, că prin aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii sunt apărate drepturile reclamantei, în cazul în care companiile pârâte pot acţiona cu rea-credinţă, astfel încât, să facă greu de executat sau chiar imposibilă executarea hotărârii definitive de încasare a sumelor datorate în favoarea reclamantei, circumstanţe ce sunt prezente în cauza

dată şi sunt expuse, în plus, asigurarea acţiunii este o garanţie reală de protejare a drepturilor reclamantei, dacă există periculum in mora (pericol de dispariţie, degradare, înstrăinare sau proastă administrare), menite să asigure executarea actului judecătoresc pronunţat, precum şi să contribuie la păstrarea situaţiei existente între părţile litigiante, până la finisarea examinării cauzei în instanţa de judecată.

Menţionează faptul, că reclamanta nici nu poate, apriori, prezenta careva dovezi în privinţa pericolului de dispariţie, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii, etc., deoarece elementar reclamanta n-are acces la tranzacţiile pârâţilor cu terţe persoane, cât şi la careva baze de date ale inspectoratului fiscal sau ale altor autorităţi de stat sau private care pot monitoriza asemenea acţiuni.

Consideră, că neaplicarea măsurii de asigurare poate genera un prejudiciu reclamantei, ori, în acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, executarea hotărârii judecătoreşti este acoperită de protecţia art. 6 din Convenţie, statul fiind obligat de a întreprinde măsuri în vederea asigurării executării. Din practica judiciară existentă până la moment, instanţele de judecată în mare parte a cazurilor admit aplicarea măsurilor asigurătorii, mai ales în cauzele cu caracter economic, unde datoria este certă, legitimă şi demonstrată prin acte oficiale contabile veridice (acte de verificare a conturilor, a datoriilor semnate şi de debitori, în cazul nostru), punând în aplicare raţionamentul explicativ al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie № 3 din 15 aprilie 2013, şi anume caracterul temporar al restricţiilor cât şi neatentarea la dreptul de proprietate în sine.

Solicită O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. aplicarea sechestrului asiguratoriu pe mijlocele băneşti de pe conturile bancare, bunurile mobile și imobile ale pîrîților Railean Alexandru, Nicorici-Railean Ionela, Surațel Ivan, Surațel Ludmila, S.R.L. ”Veralis-Tur” în limita valorii acțiunii de 1 130 430,12 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 martie 2024, s-a respins cererea O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L., privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, formulată în cadrul cauzei civile nr. 2-3805/24, intentată în baza cererii de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. împotriva lui Railean Alexandru, Nicorici-Railean Ionela, Surațel Ivan, Surațel Ludmila, S.R.L. ”Veralis-Tur” privind încasarea datoriei, precum și a cheltuielilor de judecată

Nefiind de acord, la data de 02 aprilie 2024, O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 martie 2024.

În motivarea recursului, O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. a indicat că încheierea este neîntemeiată și pasibil de a fi casată, or, instanța de fond la respingerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii n-a analizat raționalitatea și temeinicia cerințelor reclamantei despre aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, nu a ținut cont de faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești în cazul în care n-a preîntâmpinat interesele reclamantei în cazul neaplicării măsurilor de asigurare, nu a stabilit în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate de reclamantă este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate, n-a motivat încheierea contestată conform prevederilor legii aplicabile, iar ca urmare a pronunțat o soluție greșită de a respinge cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ca neîntemeiată.

La fel, concluziile instanței de fond cu privire la lipsa argumentelor care ar justifica aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, le consideră lipsite de pertinență, atâta timp cât există riscul ca activele pârâților să fie diminuate/vândute în frauda drepturilor reclamantei pe tot parcursul judecării cauzei civile.

Relevă că, ținând cont că există riscul imposibilității punerii în executare a eventualei hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii din cauza lipsei averii pârâților, consideră drept neîntemeiată concluzia primei instanțe de a respinge cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile și pe mijloacele bănești de pe conturile bancare ale pârâților, în limita valorii acțiunii.

Consideră, că eschivarea pârâților de la un dialog la etapa prejudiciară trezește bănuieli că în cazul adoptării unei hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată, se vor eschiva de la executarea acesteia, inclusiv prin înstrăinarea bunurilor care le dețin.

În lumina circumstanțelor invocate supra, consideră, că există suficiente temeiuri de fapt și de drept doveditoare a ilegalității încheierii judecătorești contestate și care duc la casarea acesteia de către instanța de recurs și de a soluționa prin decizie problema în fond, prin pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii și a dispune aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, precum și asupra mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale pârâților, în limita valorii acțiunii.

La data de 24 iunie 2024, intimatul Surățel Ivan a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii primei instanțe.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Astfel, momentul care declanșează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură.

Conform art. 181 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acţiunii a fost emisă fără ştirea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunţarea încheierii.

Colegiul judiciar reține că, încheierea contestată a fost comunicată reprezentantului recurentului, prin intermediul poștei electronice, la data de 25 martie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 02 aprilie 2024, cu respectarea termenului legal de contestare.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma motivelor invocate de recurent, raportate la actele și circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele incidente speței, iar recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 15 martie 2024, O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Railean Alexandru, Nicorici-Railean Ionela, Surațel Ivan, Surațel Ludmila, S.R.L. ”Veralis-Tur” privind încasarea datoriei și a taxei de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 martie 2024, s-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Colegiul judiciar consideră soluția primei instanțe justă reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 175 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a1) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pârâtului; b) să interzică pârâtului săvârşirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvârşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el; d) să suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară. Aliniatul (2) Judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art. 174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecțiile sale dacă legea nu dispune altfel.

Pornind de la normele legale care reglementează asigurarea acţiunii, Colegiul judiciar constată că această instituţie este condiţionată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri.

În sensul normei enunţate este de înţeles că, instanţa urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariţie, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea, la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.

Drept urmare, examinând cererea de asigurare a acţiunii, este important, în fiecare caz concret, să fie verificat obiectul şi temeiul acţiunii principale, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acţiunile cu rea credinţă ale pârâtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privinţa executării viitoarei hotărâri judiciare. Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părţilor interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acţiunii solicitate este în corelaţie cu obiectul acţiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Reieșind din sensul normelor legale citate, raportate la caz, Colegiul judiciar menționează că recurentul O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. nu a invocat careva motive și circumstanțe ce ar indica asupra necesității aplicării măsurilor de asigurare, deoarece, acesta nu a probat existența indiciilor asupra faptului, că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești.

În lipsa unor probe concludente şi pertinente, instanţa de recurs consideră că argumentele O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. referitoare la existența riscului privind imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judecătorești, în cazul neaplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, urmează a fi respinse ca declarative.

La fel, nu a fost demonstrată nici eventuala posibilitate de prejudicii prin neaplicarea măsurilor de asigurare. Iar în situaţia unor susţineri declarative şi neprobate cu privire la necesitatea aplicării măsurii de asigurare, solicitarea se va respinge întrucât, în sensul art. 177 din Codul de procedură civilă este de înţeles că, cererea de asigurare a acţiunii urmează a fi motivată, cu prezentarea în mod obligatoriu a probelor ce confirmă motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acţiunii.

Colegiul reiterează că, indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ţine de substanţa obiectului acţiunii, instanţa urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil se afirmă un risc al unei eventuale imposibilităţi de executare. Sarcina probaţiunii întru aplicarea asigurării, potrivit art. 118 alin. (1), art. 177 din Codul de procedură civilă, este în seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente şi să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ţinut de substanţa obiectului acţiunii, este la latitudinea judecătorului sau instanței de judecată.

Reieșind din sensul normelor legale citate, raportate la caz, Colegiul judiciar menționează că reclamantul-recurent nu au invocat careva motive și circumstanțe ce ar indica asupra necesității aplicării măsurilor de asigurare, întrucât, acesta nu a probat existența indiciilor asupra faptului, că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești.

Mai mult ca atât, instanța de recurs evidențiază că, recurentul nu a prezentat careva probe, care să demonstreze existența riscului imposibilității punerii în executare a eventualei hotărârii judiciare de admitere a acțiunii, din cauza înstrăinării, degradării, deteriorării bunurilor pârâtului, sau riscului intrării reclamantului în concurs cu alți creditori ai pârâtului.

Astfel, în speță, Colegiul judiciar conchide că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că la moment, reclamantul nu a indicat, cum neinstituirea măsurilor asiguratorii solicitate, ar putea condiționa neexecutarea unei eventuale hotărârii emise în pricină, sau tergiversarea executării acesteia. Or, prin urmare, simpla înaintare a unei acțiuni în procedură judiciară, nu se justifică în mod automat aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii, nefiind admisibilă limitarea sau prejudicierea drepturilor pârâților-intimați, prin aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute de art. 175 din Codul de procedură civilă, doar ca efect al introducerii acțiunii de către reclamant.

Reieșind din faptul că, nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate și care ar duce la casarea acesteia, Colegiul judiciar, consideră necesar de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat.

În circumstanțele expuse, Colegiul judiciar consideră că prima instanță, corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea depusă de O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În acest sens, Completul judiciar reţine că, prin prisma jurisprudenţei CEDO, „...art. 6 paragraf. 1 al Convenţiei nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsită de şanse de succes (*cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995*)”.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că prima instanţă întemeiat a respins cererea O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L.cu privire la asigurarea acţiunii, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat şi a menţine încheierea primei instanțe cu privire la respingerea cererii cu privire la asigurarea acţiunii, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu art. 426 alin. (3), art. 427 lit. a), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de către O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L..

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 martie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”MoldCredit” S.R.L. împotriva lui Railean Alexandru, Nicorici-Railean Ionela, Surațel Ivan, Surațel Ludmila, S.R.L. ”Veralis-Tur” privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Anton Marina

Judecătorii Dulghieru Dorin

Cojocaru Olga